

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA REGISTRE GENERAL
28/07/2020
EIXIDA NÚM. 17487

Ajuntament d'Alaquàs
Sra. alcaldessa-presidenta
Major, 88
Alaquàs - 46970 (València)

=====
Ref. queixa núm. 2001059
=====

Assumpte: molèsties derivades del funcionament de seus festeres i altres locals al barri antic de la localitat.

Sra. alcaldessa-presidenta,

D'acord amb el que hi ha establert en la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, en el seu títol III, formulem la resolució següent:

1. Relat de la tramitació de la queixa i antecedents.

Amb data 27 de març de 2020 es va presentar en aquesta institució un escrit signat per (...) i en nom de l'Associació per a la Convivència al Barri Antic d'Alaquàs, que va estar registrat amb el número indicat més amunt.

En el seu escrit de queixa la interessada exposava les molèsties que els veïns que resideixen a determinats carrers de la localitat suporten com a conseqüència del funcionament irregular d'algunes activitats, especialment les seus festeres que tenen el seu local als carrers al·ludits (àrea delimitada pels carrers Els Benlliure, Sant Hipòlit, Centre, Sant Jeroni, Major, Sant Miquel, Pl. els Ollers i adjacents).

En concret, la interessada exposava en el seu escrit que les seues queixes estan motivades «per un ús totalment abusiu, inadequat i irregular de locals i cases baixes d'aquests carrers, així com de l'espai públic adjacent, per part de nombrosos col·lectius registrats com a seus festeres amb la distinció Seu Festera Tipus "B" (principalment "moros i cristians" i casals fallers) i altres col·lectius sense aquesta consideració normativa (seus de clavaris/clavariesses, penyes, entre d'altres), amb molt alta densitat per m2 (sobretot a la cruïlla del C/ Els Benlliure amb C/Centre i C/Sant Hipòlit, amb més de nou locals catalogats com a seu festera en un radi inferior a 50 metres)».

La interessada indicava que:

L'autenticitat d'aquest document electrònic pot ser comprovada en <https://seu.elsindic.com>

Codi de validació: *****

Data de registre: 28/07/2020

Pàgina: 1

C/ Pascual Blasco, 1 03001- ALACANT Tel. 900 21 09 70 / 965 93 75 00 Fax: 965 93 75 54
www.elsindic.com correu electrònic: consultas_sindic@gva.es

aquestes seues festes realitzen de forma contínua i repetida, i en la majoria dels casos simultàniament, actes i reunions que pertorben el descans i el normal desenvolupament del dia a dia del veïnat per les següents raons: en moltes ocasions tenen un excessiu volum de la música, consum d'alcohol al carrer, celebracions de "disco-mòbils" i/o "festivals musicals" no autoritzats, tant dins com fora dels locals, als que també assisteixen un gran nombre de persones que no pertanyen a aquests col·lectius, amb especial intensitat durant les nits de les setmanes de les festes patronals d'Alaquàs (des del 30 d'agost fins el 15 de setembre), fins i tot els vespres dels dies laborables inclosos en aquestes dates (més de 12 dies seguits en 2019).

A banda del període de festes majors, aquesta situació la patim durant tot l'any perquè els usuaris de les seues festes fan ús dels locals també fora del calendari de festes locals, (quasi tots els caps de setmana i per a usos no previstos en la seua categoria de seua festera "B", com ara aniversaris, festes privades, batejos, etc.).

De la mateixa manera, la promotora de l'expedient exposava que:

Aquesta situació, ja l'hem denunciat davant l'Ajuntament i també a la Policia Local del municipi, però a dia d'avui no han contestat a cap de les queixes presentades ni han adoptat cap mesura que regule l'ús d'aquestes seues festes per fer-lo compatible amb el dret fonamental al descans de les persones que residim al casc antic d'Alaquàs.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la llei reguladora d'aquesta institució, va ser admesa a tràmit. En aquest sentit, i a fi de contrastar l'escrit de queixa, sol·licitarem informe a l'Ajuntament d'Alaquàs el dia 6 d'abril de 2020.

Amb data 14 d'abril de 2020 va tenir entrada en el registre d'aquesta institució l'informe emés per l'Administració, en el qual s'exposava:

INFORME

Que con número de asiento electrónico 2020-E-RC-4395, de fecha 7 de abril de 2020, se recibe en Registro General de Entrada de este Ayuntamiento de Alaquàs, oficio del Ilmo. Síndic de Greuges, con el objeto de contrastar la información expuesta en la queja ut supra referenciada, interpuesta por la representante legal de la Asociación para la convivencia en el barrio antiguo de Alaquàs (G40522492) Dña. (...). Que por todo ello, conforme lo determinado en el precepto décimo octavo, punto primero de la Ley autonómica 11/1988, de 26 de diciembre del Síndic de Greuges, se procede a informar con la debida diligencia en tiempo y forma, a pesar de las labores adicionales derivadas del Estado de Alarma presente, de las siguientes actuaciones llevadas a cabo por este Ayuntamiento de Alaquàs:

PRIMERO.- Es primer objeto de queja ante el Síndic de Greuges y objeto de petición de informe inicial, la siguiente aseveración:

-Funcionamiento irregular de actividades, especialmente sedes festeras.

A este respecto procede informar lo siguiente: Las denominadas sedes festeras se regulan por legislación autonómica, concretamente Decreto 28/2011, de 18 de marzo, del Consell, por el que se aprueba el Reglamento por el que se regulan las condiciones y tipología de las sedes festeras tradicionales ubicadas en los municipios de la Comunidad Valenciana. Conviene señalar que al artículo 2.2 de la referida norma autonómica, en relación a las sedes festeras de tipo "B" que son las existentes en el casco antiguo municipal refiere "Los Ayuntamientos, para las sedes festeras que, de acuerdo con la clasificación efectuada en este artículo, estén encuadradas en los tipos A o B, no exigirán la obtención de la licencia de apertura prevista en la Ley de Espectáculos Públicos, Actividades Recreativas y Establecimientos Públicos". Al margen del referenciado Decreto autonómico, existe la Orden también autonómica 1/2013, de 31 de enero, de la Consellería de

L'autenticitat d'aquest document electrònic pot ser comprovada en <https://seu.elsindic.com>

Codi de validació: *****

Data de registre: 28/07/2020

Pàgina: 2

Gobernación y Justicia, por la cual se regula el Registro de Sedes Festeras tradicionales, declaración responsable sobre su tipología y modelo de cartel identificativo.

Es decir de una exégesis de la legislación vigente a día de hoy al respecto y fruto de entrevistas que este Ayuntamiento ya tuvo con los vecinos donde ya se explicó la situación, el Ayuntamiento no puede declarar el equivalente a una zona ZAS, porque el Ayuntamiento NO puede prohibir el otorgamiento de licencias, a actividades que NO necesitan licencia.

Las Sedes Festeras operan en cuanto a su ubicación dentro del ámbito privado, por el cual determinadas asociaciones alquilan un bajo a un particular y desde el momento que efectúan una declaración responsable al Ayuntamiento para su inscripción en el Registro correspondiente, el Ayuntamiento no tiene potestad alguna para prohibir a una asociación ubicarse donde haya encontrado un precio más bajo, o mejor convenga a sus intereses, per se.

Por lo tanto en relación al funcionamiento irregular de algunas actividades, en concreto sedes festeras, no existe irregularidad administrativa ninguna, pues las mismas operan bajo el régimen de Declaración Responsable, y como asociaciones al amparo de lo dispuesto en el artículo vigésimo segundo de nuestra Carta Magna.

A título de ejemplo, el pasado 2 de septiembre de 2019, mediante Registro General de Entrada 13.362 la misma requirente, [la interesada] presentó instancia en la cual solicitaba que el Ayuntamiento buscara un emplazamiento alternativo para las sedes festeras fuera del casco antiguo y en entrevista mantenida con la filiada el 4 de septiembre en retén de policía ya se trataron varios asuntos sobre sus quejas. No estamos hablando de fiestas municipales donde el Ayuntamiento decide donde se monta una discomóvil o donde se celebra una Feria de Carnaval o una Feria de la Tapa o donde monta una carpa municipal, por poner ejemplos reales.

Son asociaciones al igual que la que representa la [interesada] y “per se” el Ayuntamiento no puede prohibir licencias (cuando no existe procedimiento al respecto), ni decidir cuál debe ser la sede social de las asociaciones privadas. Normalmente las plantas bajas del casco viejo, son más antiguas que las de otras zonas de la municipalidad y los alquileres son más bajos. Por otra parte, NO son actos públicos organizados por el Ayuntamiento, el Ayuntamiento no tiene potestad para decidir donde una asociación privada establece su sede.

No obstante y a pesar de todo ello, fruto del trabajo de la Concejalía de Fiestas, y de la voluntad municipal de atender las quejas recibidas ya se están buscando para las próximas Fiestas Mayores 2020 del municipio, posibles ubicaciones alternativas a los colectivos festeros, fuera del casco viejo del municipio, al objeto de intentar propiciar tras entrevistas con los colectivos festeros, tratar de hacerles más atractivo el alquiler de locales en el extra radio, todo ello con respeto a la legislación existente.

SEGUNDO.- Es segundo objeto de queja ante el Sindic de Greuges y objeto de petición de informe inicial, la siguiente aseveración:

-Uso abusivo del espacio público y molestias por ruido.

Durante única y exclusivamente el periodo que comprende las Fiestas Mayores municipales se otorga a las distintas sedes festeras una autorización de ocupación de la vía pública, que conforme la legislación vigente sí que es potestad municipal determinar su horario. Dicha normativa de revisión anual, viene recogida actualmente en la Orden 57/2019, de 11 de diciembre cuyo artículo quinto establece que únicamente con ocasión de fiestas populares en vía pública o en espacios abiertos el Ayuntamiento será el competente para la fijación de horarios.

El Ayuntamiento de Alaquàs, ha establecido para las Fiestas Mayores (antes era a las 04:00 horas) el uso de las autorizaciones de ocupaciones de vía pública, hasta las 03:30 horas en viernes y sábados y hasta las 01:00 horas en el resto de días que son la mayoría. Hay que significar que tal medida, que ha sido incluso alabada en las Juntas Locales de Seguridad por parte de Subdelegación de Gobierno, trata a pesar de ser las Fiestas Mayores, de combinar las referidas Fiestas Mayores con el descanso vecinal, siendo praxis habitual que en otros municipios se permitan hasta las 05:00 o 06:00 horas de la mañana. Y lo autorizado además únicamente con carácter genérico es para sacar mesas y sillas, para cenas al aire libre en verano, sin autorización musical ninguna.

Es decir este presunto abuso del espacio público ya fue atendido, en la referenciada instancia que el pasado 2 de septiembre de 2019, mediante Registro General de Entrada 13.362 la misma requirente, [la interesada] denunciaba que las calles estaban sucias en Fiestas (Se trasladó su queja al servicio de limpieza de la vía urbana), que la gente en fiestas deambulaba por la vía pública con halitosis alcohólica y tenía comportamientos inadecuados (Se informó a [la interesada] que moralmente podía ser reprobable que en las Fiestas Mayores la gente tuviera halitosis alcohólica, pero que si no conducían vehículos a motor, o no estaban inmersos en conflictos, amenazas o reyertas, la Policía Local bajo los principios de legalidad y tipicidad, no podía sancionar los comportamientos amorales) y en lo que respecta a la ocupación de la vía denunciaba que las sedes festivas no recogían a su hora (A este respecto se procedió a efectuar un control específico por el turno de noche de la Policía Local al objeto del escrupuloso control horario de cierre, verificándose en partes 155.855, 155.973, 156.040, 156.075 y 156.104 los cierres antes de la hora de fin. Y procediendo además al refuerzo del personal de policía local, para garantizar tales medidas.

Procediendo por su parte, de igual manera conforme parte policial 156.041 a sancionar los incumplimientos detectados, tales como la denuncia por infracción grave a la Ley de seguridad ciudadana a una sede festiva que el día grande de las fiestas (8 de septiembre) no respetó la normativa, ni horarios procediendo a la referida denuncia y desalojo del local.

Fuera del periodo de Fiestas Mayores, únicamente se autorizan excepcionalmente contados actos. Así por ejemplo, las Comisiones Falleras, las cuales la mayoría son sedes festivas grupo "B" se firmó con las mismas un Convenio entre las once entidades y el Ayuntamiento, al objeto de limitar en la anualidad las autorizaciones de actos permitidos en la vía pública, para conjugar los distintos intereses en juego. De esta manera desde hace ya varios años, se han reducido notablemente las autorizaciones y por tanto el uso de la vía pública fuera del periodo de Fiestas Mayores.

Igualmente con expresa mención a las molestias que refiere [la interesada] en relación a las Fiestas Mayores se reseña que la Ley autonómica 7/2002, de 3 de diciembre, de la Generalitat Valenciana, de Protección contra la Contaminación Acústica en su Disposición Adicional Primera estipula que la autoridad competente, tanto la local como la autonómica por razón de la materia a la cual pertenezca la fuente generadora del ruido o vibraciones y otorgue las autorizaciones pertinentes para la celebración de situaciones especiales referidas al presente, podrá eximir, con carácter temporal del cumplimiento de los niveles de perturbación máximos fijados en la presente Ley en determinados actos de carácter oficial, cultural, festivo, religioso y otros análogos.

Reseñar que este Ayuntamiento, obrante Decreto 3745/2019 de 12 de agosto procedió a la dispensa legal para situaciones especiales con carácter temporal y con limitación horaria de fin de actividad, para los distintos actos únicamente de las Fiestas Mayores, al igual que otros municipios con sus respectivas festividades, piénsese al uso Valencia y las Festividades Josefinas. El resto de actividades puntuales que se efectúan fuera del periodo de Fiestas obviamente se aplican los límites ordinarios contemplados en la legislación medio ambiental vigente y este Ayuntamiento ha procedido siempre en virtud de dichas normas a obrar en consecuencia, sirva de ejemplo la intervención reflejada en el parte policial 160.826 del pasado domingo 9 de febrero, en la cual se recibieron quejas por ruido a las 14:55 horas en la C/ Benlliure (Casco viejo) y se constató que había un acto organizado por una falla (Dentro del Convenio firmado con el Ayuntamiento anteriormente referenciado que limita el número de actos fuera de las Fiestas) donde se abren comillas “acude la patrulla y verifica la existencia del acto consistente en varias familias con niños y niñas sentados en las mesas comiendo tranquilamente en la calle, previamente cortada y señalizada a tal efecto”. Es decir, denunciando en caso de incumplimientos y verificando y atendiendo requerimientos en el resto de casos.

TERCERO.- Es tercer objeto de queja ante el Sindic de Greuges y objeto de petición de informe inicial, la siguiente aseveración:

-Ni el Ayuntamiento, ni la Policía Local contestan las quejas presentadas. Además queremos que se nos informe sobre la respuesta dada a la persona interesada.

Esta aseveración por parte de la requirente llama la atención, puesto que el pretérito 2 de octubre de 2019, al margen de la instancia también del 2 de septiembre de 2019, se presentó de nuevo por la firmante escrito por registro electrónico con número de asiento 2019-E-RE-1653 en el que con base al derecho de acceso a la Información Pública, conforme lo dispuesto en la Ley 19/2013, de 9 de diciembre, de Transparencia, Acceso a la Información Pública y Buen Gobierno, así como con base en la Ley 2/2015, de Transparencia, Buen Gobierno y Participación Ciudadana de la Comunidad Valenciana [la interesada] solicitaba el acceso a distintas actuaciones municipales al respecto, número de denuncias interpuestas y demás sobre el asunto objeto del presente.

Fruto de ello el Decreto de Alcaldía 65/2020 de 9 de enero, dispuso la autorización de la petición de acceso a la información solicitada por [la interesada], en calidad de presidenta de la Asociación para la convivencia en el casco antiguo de Alaquàs. Y el pasado 7 de febrero de 2020, consta Diligencia expedida por la Vicesecretaria Municipal y firmada por [la interesada], en la que se hace constar que [la interesada] se personó en dependencias municipales y accedió y consultó el expediente con toda la información relativa a Transparencia y Acceso a la información iniciado a instancias de la filiada, haciéndole entrega de la copia de los documentos en él obrantes, constanding de 30 páginas donde se le informaba de todas las actuaciones municipales solicitadas. Se adjunta impresión del Recibí de [la interesada].

Por todo ello a modo de síntesis, se procede a informar: No existen irregularidades en las Sedes Festeras. A diferencia de otros locales sujetos a licencia, como pudieran ser los locales de apuestas deportivas y que éstos no se autoricen por ejemplo en las inmediaciones de centros docentes o escolares, las Sedes Festeras no están sujetas a la Ley de Espectáculos y no requieren licencia alguna, instrumento tradicional de intervención de la Administración. Se ha explicado en el presente su normativa y regulación y a pesar de la misma, este Ayuntamiento como no podía ser de otra manera está colaborando activamente tratando mediante la mediación de facilitar que los distintos colectivos festeros trasladen sus sedes al extra radio de la población a través de distintos incentivos dentro de la legislación vigente. Ya a día de hoy se ha conseguido que determinadas actividades festivas se lleven a cabo en zonas habilitadas de zonas industriales.

En relación al uso abusivo del espacio público y molestias, a modo de resumen se referencia que las quejas devienen principalmente del periodo de Fiestas Mayores pero no podemos prohibir las Fiestas Mayores. En las mismas existe una exención a los límites de contaminación acústica. Dichas exenciones son limitadas en el tiempo y proporcionadas, con un horario de cierre (01:00 horas con carácter general y 03:30 horas en pre-festivos muy estricto y controlado por la Policía Local) y además en la zona del casco antiguo no se autorizan actos como conciertos y similares de gran envergadura como el Festival Rock de Alaquàs o Mascletàs, se autorizan sólo en las fiestas patronales ocupaciones limitadas horariamente para mesas y sillas, para determinados colectivos NO para discomóviles o conciertos, simplemente para cenas al aire libre en periodo estival, repetimos únicamente durante las Fiestas Mayores. Es decir un uso racional, limitado en el tiempo y sólo para Festividades Mayores. Fuera de este periodo de Fiestas, se reguló con las asociaciones falleras (tipo B la mayoría) el uso puntual y excepcional de la vía con horarios principalmente en horario de tarde de las autorizaciones, al objeto de salvaguardar el descanso de la ciudadanía.

Y este Ayuntamiento, a través de su Policía Local acude siempre que se les llama, comprobando permisos, horarios, ruidos... Procediendo a la denuncia en caso de infracciones.

En relación a que no se responden o atienden las quejas, este Ayuntamiento ha mantenido reuniones al objeto de tratar el tema presente, se han atendido todos los requerimientos telefónicos, las instancias por escrito también han sido atendidas, se están buscando adicionalmente propuestas para que distintos colectivos trasladen sus sedes, todo ello desde la acción municipal en pro de los intereses de todos sus vecinos y vecinas.

Y por supuesto siempre se atienden todos los requerimientos baste observar el recibí a la última petición de la requirente, donde solicitaba una gran cantidad de información que conllevó un importante esfuerzo por parte de varios departamentos inclusive con horas extra al objeto de atender todas las peticiones de transparencia e información solicitadas, de la cual se adjunta copia con su firma y fecha de recepción por parte de [la interesada], anterior a la presentación ante la Oficina de Registro del Defensor del Pueblo de la presente queja donde refiere inacción municipal.

Una vegada rebut l'informe, el traslladarem a la promotora de la queixa a fi que, si ho considerava oportú, hi presentara escrit d'al·legacions, cosa que va fer en data 3 de juny de 2020 i va ratificar íntegrament el seu escrit inicial.

2. Fonamentació legal

Arribats a aquest punt, i després de la detinguda lectura de l'escrit inicial de queixa, de l'informe remés per l'Administració i de les al·legacions presentades per la ciutadana, passem a resoldre la present queixa amb les dades que consten en l'expedient.

L'objecte del present expedient de queixa se centra en les molèsties que la promotora de l'expedient denuncia que estan patint les veïnes i els veïns del centre històric de la localitat com a conseqüència de l'acumulació en aquest de seus festeres i del seu funcionament.

Aquestes molèsties, segons relata la interessada, serien especialment intenses en les dates de celebració de les festes patronals.

L'autenticitat d'aquest document electrònic pot ser comprovada en https://seu.elsindic.com		
Codi de validació: *****	Data de registre: 28/07/2020	Pàgina: 6

En relació amb aquesta qüestió, l'Administració municipal al·lega en el seu informe, bàsicament, que les referides seues festes, en catalogar-se com a seua festa "tipus B" d'acord amb el que hi ha previst en el Decret 28/2011, de 18 de març, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament mitjançant el qual es regulen les condicions i la tipologia de les seues festes tradicionals situades en els municipis de la Comunitat Valenciana, no requereixen per a la seua posada en funcionament una llicència municipal d'activitat, sinó que se sotmeten al règim de declaració responsable.

L'Administració dedueix, d'aquesta previsió legal, que no es troba a les seues mans autoritzar o no l'establiment d'aquestes seues festes en el centre històric.

Així mateix, i respecte de l'ús dels espais públics i les molèsties que això pot provocar, s'exposen les actuacions realitzades per a assolir la seua minimització i cohonstar aquest ús amb el dret al descans dels veïns.

Finalment, s'hi al·lega que s'ha donat resposta als escrits de la interessada, per la qual cosa entén que no ha existit una falta de resposta a les peticions formulades per aquesta o una inactivitat de l'Administració.

En relació amb les qüestions que centren el present expedient de queixa, cal tenir en compte que, com bé assenyalava l'Administració en el seu informe, el Decret 28/2011, de 18 de març, del Consell, cataloga les seues festes en tres categories, i les seues catalogades com a tipus B corresponen a aquelles «en les quals, a més de les funcions de gestió i administració, es realitzen un altre tipus d'activitats que comporten la reunió o concentració dels festers, familiars i convidats. Aquestes seues no estaran obertes a la pública concurrència».

És cert així mateix, com assenyalava l'Administració, que l'apartat 2 de l'article 2 d'aquest Decret estableix que:

Els ajuntaments, per a les seues festes que, d'acord amb la classificació efectuada en aquest article, estiguen emmarcades en els tipus A o B, no exigiran l'obtenció de la llicència d'obertura prevista en la Llei d'espectacles públics, activitats recreatives i establiments públics.

De la mateixa manera, cal tenir en compte que l'article 4.2 del decret que estem analitzant estableix que:

En les seues festes tradicionals tipus B, a més de les indicades en l'apartat anterior, es podran efectuar activitats relacionades directament amb la festa que corresponga.

En aquest sentit, s'entendrà per activitats directament relacionades amb la festa aquelles com ara reunions i menjars de germanor, celebracions de festes nacionals, autonòmiques i locals, quan no excedisquen l'àmbit de la seua, i assajos d'actes, assajos d'espectacles, preparació de cavalcades, activitats infantils, concursos o campionats de jocs de taula o de saló, com també actes de proclamacions i presentacions de càrrecs que no excedisquen l'àmbit referit, entre d'altres.

No obstant això anterior, no és menys cert que l'article 5 (Contaminació acústica en les seues festes tradicionals) prescriu:

Les seues festes tradicionals a les quals es refereix el present decret hauran de respectar, en l'exercici de les activitats que efectuen, la normativa aplicable en matèria de contaminació acústica i qualitat ambiental.

L'autenticitat d'aquest document electrònic pot ser comprovada en https://seu.elsindic.com		
Codi de validació: *****	Data de registre: 28/07/2020	Pàgina: 7

Finalment, arribats a aquest punt cal recordar que l'article 69 (Declaració responsable i comunicació) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, estableix que:

(...)

3. Les declaracions responsables i les comunicacions permetran el reconeixement o l'exercici d'un dret, o bé l'inici d'una activitat, des del dia de la seua presentació, sense perjudici de les facultats de comprovació, control i inspecció que tinguen atribuïdes les administracions públiques.

No obstant el que es disposa en el paràgraf anterior, la comunicació podrà presentar-se dins d'un termini posterior a l'inici de l'activitat quan la legislació corresponent ho preveja expressament.

4. La inexactitud, falsedat o omisió, de caràcter essencial, de qualsevol dada o informació que s'incorpore a una declaració responsable o a una comunicació, o el fet de no presentar davant de l'Administració competent la declaració responsable, la documentació que siga requerida, si s'escau, per a acreditar el compliment del que s'ha declarat, o la comunicació, determinarà la impossibilitat de continuar amb l'exercici del dret o de l'activitat afectada des del moment en què es tinga constància d'aquests fets, sense perjudici de les responsabilitats penals, civils o administratives que corresponguen.

(...).

Aquest règim és coincident, d'altra banda, amb el que hi ha previst en els articles 66 i següents del títol IV (Règim de declaració responsable ambiental) de la Llei 6/2014, de 25 de juliol, de prevenció, qualitat i control ambiental d'activitats en la Comunitat Valenciana.

De la lectura de les disposicions exposades fins al moment es dedueix que les seues festeres catalogades com a "tipus B" no es troben sotmeses a la prèvia obtenció de llicència d'acord amb la Llei d'espectacles públics, activitats recreatives i establiments públics, i que estan sotmeses al règim de declaració responsable, segons afirma l'Administració en el seu informe.

Això anterior, però, no implica que aquestes seues es troben exemptes del control i la supervisió de les administracions públiques competents en relació amb el compliment de les exigències establides legalment (art. 69 de la Llei 39/2015) ni, especialment, que es troben exemptes del compliment de les normativa vigent en matèria de prevenció de la contaminació acústica (art. 5 del Decret 28/2011).

Hem de recordar, en relació amb aquesta qüestió, que la Llei 7/2002, de 3 de desembre, de la Generalitat, de prevenció de la contaminació acústica, estableix en el seu article 1 que:

(...) la present llei té per objecte prevenir, vigilar i corregir la contaminació acústica en l'àmbit de la Comunitat Valenciana per a protegir la salut dels seus ciutadans i millorar la qualitat del seu medi ambient», i indica a continuació (article 2) que «s'entén per contaminació acústica o soroll ambiental, a l'efecte de la present llei, els sons i les vibracions no desitjats o nocius generats per l'activitat humana.

Una vegada fixats aquests objectius, la Llei assenyala que «serà aplicable a la Comunitat Valenciana a les activitats, comportaments, instal·lacions, mitjans de transport i màquines que en el seu funcionament, ús o exercici produïsquen sorolls o vibracions que puguen causar molèsties a les persones, generar riscos per a la seua salut o benestar, o deteriorar la qualitat del medi ambient».

A aquest efecte, l'article 12 assenyala que «cap activitat o instal·lació transmetrà a l'ambient exterior nivells sonors de recepció superiors als indicats en la taula 1 de l'annex II d'acord amb l'ús dominant de la zona. Reglamentàriament s'establirà el procediment d'avaluació d'aquests nivells» (el subratllat és nostre).

Amb la finalitat de comprovar el compliment de les mesures tendents a la prevenció de la contaminació acústica, l'article 54 de la Llei assenyala que:

(...) la facultat inspectora de les activitats subjectes a aquesta llei correspon als ajuntaments i als diferents òrgans de l'administració autonòmica competents per raó de la matèria.

2. Tant els alcaldes com l'òrgan corresponent de la conselleria competent en medi ambient podran ordenar la pràctica de visites d'inspecció o mesures de vigilància respecte de les activitats sotmeses a aquesta llei, a fi de comprovar la seua adequació a les prescripcions normatives o de les corresponents autoritzacions o llicències.

En aquest sentit, cal destacar que l'article 77 de la Llei valenciana Llei 6/2014, de 25 de juliol, de prevenció de la contaminació i qualitat ambiental, estableix que:

(...) la conselleria competent en medi ambient, per al supòsit d'autoritzacions ambientals integrades, i l'ajuntament en què se situa la corresponent instal·lació, per als restants instruments d'intervenció ambiental previstos en aquesta llei, seran els òrgans competents per a adoptar les mesures cautelars, com també per a exercir la potestat sancionadora i garantir el compliment dels objectius d'aquesta llei i la normativa bàsica en matèria de prevenció i control integrats de la contaminació, sense perjudici de la competència estatal en aquesta matèria respecte dels abocaments a conques gestionades per l'Administració General de l'Estat.

En definitiva, l'obtenció de l'instrument ambiental necessari per a l'exercici de l'activitat no pot ser entesa com una genèrica autorització per a realitzar l'activitat sense sotmetiment a ulteriors obligacions. Per contra, la seua obtenció imposa al seu titular l'obligació d'exercir l'activitat amb ple sotmetiment al seu condicionat i a les restants obligacions que es deriven de la legislació vigent.

A fi d'evitar les molèsties acústiques causades injustament als veïns afectats, els articles 84 i 85 de la llei valenciana, Llei 6/2014, de 25 de juliol, de prevenció de la contaminació i qualitat ambiental, estableix que, prèvia audiència a l'interessat, es podrà declarar la clausura i el tancament del local, com també requerir l'adopció de mesures correctores que eviten les molèsties.

En semblants termes, l'art. 62 de la Llei valenciana 7/2002, de 3 de desembre, sobre protecció contra la contaminació acústica, habilita l'Ajuntament per a ordenar la suspensió immediata del funcionament de la font pertorbadora fins que siguen corregides les deficiències existents (art. 62).

L'autenticitat d'aquest document electrònic pot ser comprovada en https://seu.elsindic.com		
Codi de validació: *****	Data de registre: 28/07/2020	Pàgina: 9

I és que, en relació amb la problemàtica que centra l'objecte del present expedient de queixa (molèsties per contaminació acústica), cal tenir present que els tribunals de justícia han declarat reiteradament que les molèsties acústiques per damunt dels límits legals incideixen perniciosament sobre el dret fonamental a la inviolabilitat del domicili (art. 18.1 de la Constitució) i els drets constitucionals a la protecció de la salut (art. 43), a un medi ambient adequat (art. 45) i un habitatge digne (art. 47), per la qual cosa, resulta totalment ineludible la seua ferma protecció per part dels poders públics (per totes, sentències del Tribunal Constitucional de 24 de maig de 2001 i 23 de febrer de 2004 i sentències del Tribunal Suprem de 23 de febrer de 2001, 26 d'abril de 2003, 19 d'octubre de 2006, 12 de novembre de 2007 i 13 d'octubre de 2008).

En aquesta línia de raonament, paga la pena transcriure a continuació algunes de les argumentacions sostingudes pel Tribunal Constitucional, en la seua Sentència núm. 119/2001, de 24 de maig:

En efecte, el soroll pot arribar a representar un factor psicopatogen destacat en el si de la nostra societat i una font permanent de pertorbació de la qualitat de vida dels ciutadans. Així ho acrediten, en particular, les directrius marcades per l'Organització Mundial de la Salut sobre el soroll ambiental, el valor de la qual com a referència científica no cal ressaltar. En aquestes es posen de manifest les conseqüències que l'exposició prolongada a un nivell elevat de sorolls té sobre la salut de les persones (v. gr., deficiències auditives, aparicions de dificultats de comprensió oral, pertorbació del somni, neurosi, hipertensió i isquèmia), com també sobre la seua conducta social (en particular, reducció dels comportaments solidaris i increment de les tendències agressives).

Des de la perspectiva dels drets fonamentals implicats, hem d'emprendre la nostra anàlisi recordant la possible afecció al dret a la integritat física i moral.

Referent a això, haurem de convenir que, quan l'exposició continuada a uns nivells intensos de soroll pose en greu perill la salut de les persones, aquesta situació podrà implicar una vulneració del dret a la integritat física i moral (art. 15 CE). En efecte, si bé és cert que no tot suposat risc o dany per a la salut implica una vulneració de l'art. 15 CE, tanmateix, quan els nivells de saturació acústica que haja de suportar una persona, com a conseqüència d'una acció o omissió dels poders públics, ultrapassen el llinar a partir del qual es pose en perill greu i immediat la salut, podrà quedar afectat el dret garantit en l'art. 15 CE».

Així mateix, volem significar que l'art. 17.2 del nou Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana disposa que «tota persona té dret a gaudir d'una vida i un medi ambient segur, sa i ecològicament equilibrat».

D'altra banda, i durant les dates de celebració de les festes patronals, som conscients que la disposició addicional primera (Situacions excepcionals) de la referida Llei 7/2002 estableix:

1. L'autoritat competent, tant la local com l'autonòmica, per raó de la matèria a la qual pertanga la font generadora del soroll o vibracions i atorgue les autoritzacions pertinents per a la celebració de situacions especials referides al present, podrà eximir, amb caràcter temporal, del compliment dels nivells de pertorbació màxims fixats en la present llei en determinats actes de caràcter oficial, cultural, festiu, religiós i d'altres anàlegs. (...).

No obstant això anterior, tal com ha sostingut el Síndic en les resolucions que ha dictat sobre aquest tema, la importància dels drets que poden resultar afectats per l'exposició a uns nivells excessius d'emissió de sorolls (salut, intimitat, gaudi a un medi ambient adequat, etc.), determinen que aquesta excepció no puga ser entesa com una autorització genèrica per a emetre sorolls sense límits, i que per contra caldrà arbitrar, fins i tot en aquests supòsits, fórmules que permeten cohonestar adequadament els interessos en joc; de manera que, si es permet la celebració de les referides festes, s'assegure al mateix temps el respecte als drets que poden resultar afectats pel seu desenvolupament.

Davant de tot el que antecedeix, i valorant positivament les accions que l'Administració exposa en el seu informe que s'han adoptat davant del problema analitzat, aquesta institució no pot sinó continuar recomanant que s'adopten, en el marc de l'expedient de referència, totes les mesures que resulten pertinents per a garantir que les seues festes adequen el seu funcionament als mandats normatius continguts en la Llei 7/2002, de protecció contra la contaminació acústica, i als nivells màxims permesos d'emissions sonores.

En aquest sentit, per exemple, resulta indicatiu que no s'aporte cap informació a l'expedient respecte dels mesuraments dels nivells de sorolls que procedeixen de les seues festes denunciades o altres mesures adoptades per a verificar la realitat de les denúncies formulades per la interessada sobre les molèsties que està suportant injustament i que ha denunciat.

3. Consideracions a l'Administració

En virtut de tot el que hem dit més amunt, i ateses les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que es disposa en l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'aquesta institució, considerem oportú **RECOMANAR a l'Ajuntament d'Alaquàs** que adopte amb fermesa i determinació totes les mesures que siguen necessàries per a constatar i, si escau, i que això es compatibilitze amb el respecte als drets a la salut, el descans, la intimitat i el gaudi d'un medi ambient adequat de la resta dels veïns de la zona de referència.

Cosa que se li comunica perquè, en el termini màxim d'un mes, ens informe si accepta aquesta recomanació o, si s'escau, ens manifeste les raons que considere per a no acceptar-la, i això, d'acord amb el que hi ha previst en l'art. 29 de la Llei 11/1988, reguladora d'aquesta institució.

Perquè en prenga coneixement, li fem saber, igualment, que a partir de la setmana següent a la data en la qual s'ha dictat la present resolució, aquesta s'inserirà en la pàgina web de la institució.

Atentament,

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana

L'autenticitat d'aquest document electrònic pot ser comprovada en https://seu.elsindic.com		
Codi de validació: *****	Data de registre: 28/07/2020	Pàgina: 11